

Aktuel Ældrepolitik august 2021

Vaccination af personale på plejehjem og i hjemmeplejen

Ældre Sagen har i flere omgange påpeget vigtigheden af, at personalet lader sig vaccinere for at beskytte ældre mod smitte. Vi skal for enhver pris undgå, at plejehjem igen skal lukkes ned, og ældre isoleres for at undgå at blive smittet.

Der har løbende været diskussioner om, hvorvidt man skal stille krav om, at personalet i ældreplejen skal vaccineres. Ifølge oplysninger fra SSI er 99 pct. af de ansatte på plejehjem på nuværende tidspunkt vaccineret. Diskussionen er derfor ikke relevant i samme omfang som i andre lande, hvor vaccinetilslutningen blandt plejepersonalet er betydelig lavere.

Ældre Sagen har ad flere omgange udtalt, at det er vigtigt at værne om selvbestemmelsesretten og den store tillid, der er til myndighederne. Dette synspunkt bundes også i, at vi har en høj vaccinetilslutning i Danmark, at epidemien p.t. er nogenlunde under kontrol, og at mange i risikogrupperne er godt beskyttet mod alvorligt sygdomsforløb via vaccinerne.

Ældre Sagen forventer, at Sundhedsstyrelsen, regioner, kommuner samt den lokale ledelse alle lever op til deres ansvar i forhold til at sikre, at der ikke kommer smitte ind via medarbejdere. Det kan bl.a. være en effektiv teststrategi inkl. daglige lyntest, styrket hygiejneindsats samt udvidet brug af værnemidler. Derudover skal mest muligt plejehjemspersonale vaccineres via oplysning, dialog og ad frivillighedens vej. Myndighederne skal i samarbejde gennemføre en målrettet informationsindsats i lokalområder, hvor der er særlig utryghed omkring vaccinen. Der kan fx være behov for, at der kommer oplægsholdere (fx plejhjemslæger) ud på plejehjemmet, hvor man kan stille spørgsmål på baggrund af ens forbehold. Det er vigtigt, at utryghed bliver imødekommet.

Sygeplejestrækken

Sygeplejestrækken, som trådte i kraft d. 19. juni 2021, bliver løbende udvidet til at omfatte flere og flere sygeplejersker. Vi har i Ældre Sagen ikke fået mange henvendelser fra medlemmer, men begynder så småt at få nogle henvendelser fra personer, der

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

kommer i klemme, fordi visitationen strejker, og de derfor ikke kan få den pleje og hjælp, de har brug for.

At vi ikke hører meget fra vores medlemmer er dog ikke ensbetydende med, at der ikke er problemer; vores indtryk er, at mange i den generation er tilbageholdende og stiltiende affinder sig med, hvad der sker. Vi er derfor bekymrede for konsekvenserne på langt sigt, for de manglende sygeplejersker i hjemmeplejen kan betyde, at der ikke holdes løbende øje med svækkede ældre på samme måde som tidligere. Det er forandringer i helbred og adfærd, som skal observeres tidligt, så man kan forebygge sygdom og eventuel indlæggelse.

Ældre Sagen vil og skal ikke blande sig i den igangværende arbejdsmarkedskonflikt, men vi har i flere medier udtrykt bekymring for dé ældre mennesker, der rammes af sygeplejerskernes strejke. Vi er derfor fortsat på vagt, fordi ældre mennesker, der får sygepleje i eget hjem, på kommunale pladser eller på plejehjem, ofte er så skrøbelige, at der ikke skal meget til, før der kan opstå en akut forværring af deres tilstand. Desuden skal vi selvfølgelig sikre, at folk, der endnu ikke er visiteret til hjælp, får en individuel vurdering af deres sag, så de eventuelt kan blive omfattet af et nødberedskab.

Erhvervsorganisationer vil ophæve kontantreglen – Ældre Sagen er uenig

Hen over sommeren har blandt andet Dansk Erhverv og Jyllands-Posten gjort opmærksom på, at de fleste betalinger i dag foregår digitalt. De konkluderer, at kontanterne hører fortiden til og mener derfor, at kontantreglen, som forpligter butikkerne til at tage imod kontantbetalinger, skal afskaffes, så det bliver op til butikkerne selv at bestemme, om de vil tage imod kundernes kontanter. Ved at fjerne pligten til at tage imod kontanter mener de, at butikkerne bliver sparet for en masse besvær, samtidig med sikkerheden øges for de ansatte, og det sorte arbejde reduceres.

Ældre Sagen har i den forbindelse udtalt, at vi frygter, at dette vil få stadig flere butikker til at nægte at tage imod kontanter. Vi mener ikke, at kontanterne kan udfases som betalingsmiddel, da dette vil gå ud over en lang række borgere.

Vi mener, at samfundet ikke må ekskludere de borgere, som er ude af stand til at benytte de digitale løsninger. De er vant til og trygge ved at bruge kontanter. Det kan fx være mennesker med handicap eller ældre, som har en fysisk lidelse, der gør dem

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

digitalt udfordrede, fx rystesyge. Andre har svært ved huske pinkoder eller er ramt af demens. Det er lidelser, som kan ramme personer i alle aldre. At børn får deres lommepenge udbetalt i kontanter og handle for, er en måde for dem at lære om penge, forbrug og økonomisk ansvarlighed. De allermest socialt udsatte, hjemløse kan have svært ved at administrere et betalingskort. Og så er der alle dem, der bare ikke har lyst til, at banken eller butikken via de digitale spor skal kunne følge med i, hvad de bruger deres penge på, og derfor betaler kontant. Vi vil i Ældre Sagen derfor kæmpe for bevarelsen af kontantreglen.

Plejhjemslæger

Ældre Sagen har længe arbejdet for at sikre plejhjemslæger på alle plejhjem. Med satspuljeaftalen for sundhedsområdet for 2016 blev der aftalt en gradvis udbredelse af ordningen over hele landet, ligesom der blev bevilliget yderligere midler for perioden 2020-2021. Det har indtil nu ført til, at 44 pct. af kommunerne [i 2020](#) havde fast tilknyttede læger på alle kommunens plejhjem. Med [overenskomstaftalen for de praktiserende læger](#) fra juni 2021 håber man at sikre, at over 80 pct. af landets plejhjem har en fast læge inden 2025.

Ordningen giver patienterne større tryghed og tilfredshed, og erfaringerne viser også, at det fører til færre indlæggelser og bedre medicinering. Derudover er det en del af ordningen, at lægen står til rådighed for personalet på plejhjemmet med generel sundhedsfaglig rådgivning eller undervisning. Dette sikrer et kompetenceløft hos plejepersonalet og bedre dialog mellem læge og plejepersonale.

Ældre Sagen har igennem flere år argumenteret stærkt for plejhjemslæger, og vi finder det derfor meget positivt, at ordningen er blevet en fast del af overenskomsten. Det er med til at gøre ordningen mere permanent og sikre nogle faste rammer for de praktiserende læger. Det kan forhåbentligvis være med til at sikre, at alle plejhjem får tilknyttet en plejhjemslæge.

Sundhedsaftale

Snart sætter regeringens varslede sundhedsaftale forhåbentlig nogle gode rammer for fremtidens sundhedsvæsen. Ældre Sagen har i to debatindlæg i pressen sat fokus på, at det er afgørende, at en ny sundhedsaftale fremtidssikrer sundhedsvæsenet, så man bliver i stand til at behandle det stigende antal kronikere og ældre med flere samtidige

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

sygdomme, som har behov for sammenhængende behandling og pleje i sundhedsvæsen, som er blevet mere og mere specialiseret.

Ældre Sagen mener, at målsætningen for en sundhedsaftale bør være at sikre en helhedsorienteret behandling, et løft af det nære sundhedsvæsen og sammenhæng i behandlingen, der sikrer, at patienter er trygge, uanset hvor de bliver behandlet.

Kroppen skal i form igen

Mange ældre har under Corona – dvs. i snart halvandet år - været isoleret, og deres daglige træning og aktiviteter har været aflyst. Isolationen og manglende bevægelse har haft konsekvenser for kroppen og muskelmassen. Den manglende aktivitet er et særligt alvorligt problem for ældre, som har sværere ved at genopbygge muskelmasse end yngre mennesker.

Derudover har mange fået udskudt ikke-akutte operationer af knæ og hofte og er derved kommet i yderligere dårlig form. I 2020 er der brugt ca. 100 mio. kr. mindre på træning end normalt. Det understreger behovet og tydeliggør, at der er et stort efterslæb, der skal rettes op på. Ældre Sagen har derfor sammen med Danske Fysioterapeuter understreget vigtigheden af, at det i den kommende tid sikres, at ældre mennesker kommer tilbage til og får den rette træning.

Mangel på arbejdskraft på ældreområdet

Hen over sommeren har der været flere historier omkring mangel på ferieafløserne inden for ældreplejen. Nogle kommuner har denne sommer måttet aflyse hjælp til svækkede ældre. Nogle har ikke fået gjort rent, og andre har ikke kunnet komme i bad. Aflysning af en rengøring kan betyde, at der går en måned mellem rengøringerne, og et aflyst bad kan betyde, at man skal vente 14 dage på at komme i bad. Det har med andre ord alvorlige følger for den enkelte svækkede ældre, der bliver ramt akut.

Ældre Sagen har i den forbindelse udtalt, at kommunerne skal leve op til deres forpligtelser i forhold til hjælpen. De må gøre deres yderste for at undgå aflysninger. Vi har i samme sammenhæng tilkendegivet, at manglen på medarbejdere desværre ikke kun er et ferieproblem. Udfordringen med at finde medarbejdere gælder hele året og vil kun blive forstærket i de kommende år, hvor manglen på arbejdskraft vil stige betydeligt. Vi har her præciseret, at det er afgørende, at regeringen, kommuner og

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

regioner nu "sætter alle sejl ind" på at få rekrutteret flere til SOSU-uddannelserne og til beskæftigelse inden for ældreplejen.

Folkepensionen kan fint følge med udviklingen i lønninger og priser

Vi modtager for tiden en del henvendelser på mail og via Facebook, der handler om folkepensionens størrelse. Flere oplever, at pensionen er for lav og ikke følger med udviklingen i lønninger og priser.

Vi er enige i, at ens økonomi ingenlunde er prangende, hvis man alene har folkepensionen som indkomstgrundlag som pensionist. Men vi mener ikke, at det på nuværende tidspunkt vil være frugtbart at kræve en mærkbar forhøjelse af folkepensionen for alle. Hvis alle folkepensionister skal have 1.000 kr. mere om måneden, vil det koste godt 13 mia. kr. årligt. Det tror vi ikke, der er nogen politikere, som vil prioritere i denne tid, hvor Ældre Sagen efterlyser bl.a. markante forbedringer i ældreplejen og i sundhedsvæsenet.

Samtidig gør vi i vores svar opmærksom på, at folkepensionen løbende er blevet forbedret gennem årene – forbedringer, der blandt andet skyldes Ældre Sagens indsats; især ældrechecken, der gavner de pensionister, der har den svageste økonomi, og som er blevet forbedret mange gange de seneste tyve år.

Senest lykkedes det i forbindelse med Finansloven for 2019 at sikre, at folkepensionen hvert år automatisk reguleres med lønudviklingen på det private arbejdsmarked – idet den udhuling, der gik til den såkaldte satspulje, blev stoppet efter mange års kamp fra Ældre Sagens side. Det betyder, at folkepensionen er forhøjet med 2,3 pct. i 2021, og Finansministeriet forventer tilsvarende stigninger i 2022 og 2023. Folkepensionister kan dermed se frem til en større stigning i deres pension end den generelle lønstigning, som offentligt ansatte har udsigt til.

Også i forhold til priserne er folkepensionen vokset. I de sidste fem år er folkepensionen for en enlig pensionist steget med 11,2 pct. og med 11,6 pct., hvis ældrecheck og mediecheck medregnes, mens forbrugerprisindekset kun er steget med 4,3 pct.

Folkepensionen er som nævnt langt fra prangende, men i en diskussion om dens størrelse er ovenstående udvikling vigtig at have med i billedet.